ԱՐՇԱԼՈՅՍ ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ԵՕԹՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ — ՁՄԻՒՌՆԻԱ ՈՒՐԲԱԹ 24 ՅՈՒՆՎԱՐԻ 1847 — ԹԻՒ 277

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐՔ

Կոստանդնուպօլիս, 21 յունվարի.

Հրատարակեալ Սուլթանին մարդասիրական հրա[illegible] օրէ նորանոր բարեկարգութիւններ և օգ[illegible] փոփոխութիւններ ընելու վրայ է. որոնց [illegible] է գերիներու վաճառման համար 'ի [illegible] հաստատուելու շուկային ջնջումը. [illegible] (վերկի) [illegible] 'ի գլուխ [illegible] ընկերութիւն մը հաստա[illegible], քանի մը գիտնական պաշտօնատարնե[illegible] [illegible]

[illegible]

Յունվ. 13ին [illegible]

[illegible]

[illegible] 150 [illegible] 40ը [illegible] 150 [illegible]

[illegible] 8 [illegible] 10 [illegible] 150 [illegible] 150 [illegible]

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆՔ

ՕՐԻՆԱԿ ԿՏԱԿԻ

[illegible]

Մովսէս Բաբաջան

[illegible]

[illegible]

[illegible] 1794 [illegible] 30 [illegible]

անգլի ո՛չ չգիտեր Տաճկան տէրութեան մեծամ-ծոյն Եգիպտոսից փեշանեշանեան բարերարութիւն-ները. որոնց համար երկրպագութիւն կ'անենք. թէ երախտագիտութեան սրտիւն մը պիտի կոչենք օր մը հայազգի բարեկեր հասարակութիւնը. Այս մեր առ այժմ ընթեռնունք ազատ բարե-մաղթութիւններ ընելով առ Վեհին Նախախնա-մութիւնն աղաչեսցուք զՀաստատած զի յաւիտեան գթէ Տաճկան տէրութեան աղբաւէր գերդաս-տանն ի պարծանս և ի մխիթարութիւն բոլոր հայկազնեան ազգիս.

ԵԳԻՊՏՈՍ

Աղեքսանդրիա, 7 յունվարի.

Ճէտտայէն եկած նամակները դեկտեմբերի 16 էն են. որոնք խիստ տրտմութիւն լուրեր կուտան Ճօճերայի վրայօք. Այս տարիս ուխտի մեծ կառա-վան կրնէ եղեր Հիճազի բոլոր նահանգը և քանի մը օրուան մէջ 15 հազար հոգիէն աւելի մեռեր էն. Բարուրիս հասարակութիւնը առջի բերանը աշխարհքէն մէջ մնացին, բայց ետքը քիչ մը քաղա-քացութիւն տեսցան յիշեալ նամակաց վերջի յո-գուածը կարդալով, որ կըսէ՝ «մէկ պէտէ հիւա-նդը խիստ սաստիկ եղաւ. բայց բարերաղդաբար շատ չը խնդաւ. և վերջի օրերը քանի մը առան-ձին գիպուածներ միայն կըլլան. Այս հիւան-դութիւնը առ այժմ դէպ ի հարաւ երթալով, Ճէտտա քաղաքը ազատ մնաց բոլորովին».

Բարձրագոյն Փոխարքայն, որ կըպատրաս-տուէր Վերի Եգիպտոսը երթալու համար, պար-տաւորեցաւ ուշացընելու իր ճանապարհորդու-թիւնը՝ մինչև որ Հիճազէն ալ աւելի քաջալերա-կան լուրեր առնէ. Այս ամենայնիւ առ այժմ հրաման ըրաւ որ Սուէզի և Ճէտտայի մէջ անդր պահապան զօրաց գունդ մը դնել, որպէս զի Մէքքէէն եկող ուխտաւորները Եգիպտոս չմտնեն.

Նորին Բարձրութեան հրամանաւ երկա-թուղի կառավարութեան ի Փոնհէ, մէկը մամնաւոր, կամ գործադիր խորհրդարան, իսկ

մուտը ընդհանուր, կամ օրինագրական խորհըր-դարան. Այսպիսին անդամներն են, Իպրահիմ փաշան, Սամի փաշան, պատերազմի տեսուչ Էդհէմ փաշան, Հասան պէյը և Ալի Պուրհան պէյը. իսկ օրինագրական ընդհանուր խորհըրդա-րանը հետեւեալ պաշտօնատարներէն բաղկացեալ է, որոնք են. Շէրիֆ փաշան, Զարի պէյը, Նէճիպ պէյը, Սարոս ըսած պէյը և ուրիշ գործակալք.

Բարձրագոյն Իպրահիմ փաշան Ֆլօրանս կըշտանուի (որ ի Վերին Եգիպտոս) ուրանօք նէա-կոյ գտնուելու է քանզի մեկնելիք կարգադ-րութեանց. զորոնք Պալխայէն բերել տալ առ սա-շարժ զօրութ. իւր գործառնից համար.

Սուէզի աշխարհական բարձրագոյն Օմար էֆենտի փոքր կըսպասէ Վերի Եգիպտոսէն, և երկու կամ երեք օրէն ետքը Համբոյ պիտի երթայ Նուպար գտնուելու համար.

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՆԳԼԻԱ

Լոնտրա, 5 յունվարի.

Մեծն Բրիտանիոյ բոլոր եկամտից տարեկան հաշիւը հրատարակեցաւ այս օրերս, որ անցեալ տարուանէն 13.022 լիրա սթէրլինով աւելի է. թէպէտև քանի մը տեսակ ապրանաց մաքս և ուրիշ հարկերը նուազեցուց կառավարութիւնը անցած տարին ի վեր, ինչպէս որ յայտնի է հա-սարակութեանը. Այս առաւելութիւնը՝ յիշատա-կութեան մը ընել չէ ակրութեան տարեկան եկամտից աճմանն դադարէն հետ բաղդատելով, որ 30 մի-լիոն լիրա սթէրլինգի կըհասնի, (այսինքն գրեթէ 5300 միլիոն սանտին ղուրուշ) այսօր ամենայ-նիւ պատրաստ գտնուի պատերազմներու մէջ պա-տահելուն համար այս յաջողութիւնը, Անգլիա-թեան արժանի է անշուշտ. և Անգլիոյ ազգին ան-տոհման հարստութիւնը և հանրային մեծու-թեանը սաստկացեալ մը կըսէ ըլլալ.

Իսպանիայի ժողովրդոց շատ այն վիճակը կըշա-րունակուի մէջս, որոնց, Անտալուզիա Սիվիլիայի

կոստանդնուպոլսեան հանձնէր. Համար կառա-վարութեան հրամանաւը աշխարհական Թաղթ մը չհանեցաւ, որպէս զի իւրաքանչիւրը իր կա-մաւոր նուէրը նշանակէ անոր մէջ. Վէհափառ Թագուհին իր առատութիւնը գրաւ այն Թուղթին մէջ 2000 լիրայի համար. Արքայի իշխանը 300 լիրայի համար. Կամպրըճի դքսու-հին 200. Տեվոնշայրի դուքսը 1000. և մէկ երեւելի վաճառականը Լոնտրայի հայրենական լիրա առ-բաղդաւորեցան.

Լոնտրայի մէջ դեկտեմբերի 19ին սաստիկ հրդ-կիզութիւն մը պատահելով՝ Թամիզ գետին վրայ մեծամեծ շինուածքներ և շտեմարաններ հրոյ ճա-րակ ըլլալ. և կըհաստատեն, թէ այս աղէտին հրդեհին պատճառաւ վնասը 200 հազար լիրա սթէրլինի կըհասնի.

Ճիպէլլի չոգենաւը, որ դեկտեմբերի 24ին ճամբայ ելաւ Ալեքսանդրին Պօլթոն երթալու հա-մար, 300.000 լիրա սթէրլինգի արժողութեամբ (31.800.000 ղուրուշի չափ) ոսկի և արծաթ դրամ տարաւ. Միացեալ Նահանգը, Ամէրիկ ի պատ ա-րիւ չոգենաւերովալ խիստ մեծ գումար դրամոց կըկարէցաւ Ամերիկա, ուրանց անդրծովեան փոխա-նակմանց հաշուին համար՝ զորէն և ուրիշ ար-մաք ծախու պիտի առնու ին.

ԳԱՂՂԻԱ

Փարիզ, 8 յունվարի.

Գաղղիոյ խորհրդարանները դեկտեմբերի 30ին բացուեցան ամփոփան փառաւորութեամբ, և Վեհափառ Թագաւորը անձամբ ներկայ գտնուե-լով այս հանդիսին մէջ, ազդու ատենաբանու-թեամբ մը ամբողջութեան վիճակին վրայօք ընդ հա-նուր և հանգստա ակցելութիւն մը տուաւ, ինչպէս որ սովորութիւն է սահմանադրական կա-ռավարութեանց մէջ. Հասարակաց գրեթէ ա-մենը գոհ եղան Նորին Վեհափառութեան ա-տենախօսութենէն, որուն մէջ Անգլիական գրքին և Պրուսիայի գործին վրայօք եղած յի-շատակները այս օրինակ են.

տարբերալ եմ ի Նախախնամութեան. Իսկ այժմ փան ներկայ իմ առաւել հարկաւորութեան և օգտին ի յիշեալ կատեղին իմ յայտնեալ յիրից ասպ մինն՝ այսինքն է, մեր եկեղեցւոյ աւանդութեց իմ նորաշէն մեծ բազմախնայ տանն իւր ամենայն սահմանօքն հանդերձ իմ տրոյ իցն և ի նոյն կառ-կին, և ամենայն յօժարութեամբ իմով կատա-րելապէս վախճանեալ և եւս յանդգնեալ և ա-ռանձին Նախախնամութեան քաղաքը առ լէ Կարգը Լուսաւորչի անուամբ առաջ եկեղեցւոյն, ան-ձամբ առնելով այժմ առնո զիւր ամենայնարն, որ ի կատեղին կան. Իսկ զինչ որ տանս այս տա-ցոյց և հաստատեցի ինձ յիշատակ և ի ժառան-գութիւն հոգւոյս՝ յիշեալ առէք Լուսաւորչի եկեղեցւոյ առքը Սահակ և առքը Մեսրոպ ան-ուամբ դերխաժին ըմբռնեայն. Իմ յիշեալ տանն զին եղի լիրան հազար ոսկի. Իսկ յիշեալ գեղ-րատանցն եւս մինչ հարկաւորապ աւելի փան տա-րեկան խորջին վարձատան հազար ոսկւոյ մնա-ցածը, փառնոյ և եւս իմ տանս եկամուտն քա-ռասուն հազար ոսկւոյ եկամուտ խառնելով' տարեկն տար և տասութիւն տարի, որ յիշեալ իմ տանն մշտնջենաւոր փոխան Թասուկ յիշեալ Լուսաւորչի յեկեղեցւոյն' տեսջ կառավարու-թեան յիշեալ երկու գպրատանցն. Նախանայեա և յիշեալ գպրատանցն մշտնջենաւոր իմ յիշատա-կու Թասուկն ի Նախախնամութեան, և ի տպեալ գրեանս յիշատակեցին. Սասէ և որքէն իսկ աշխ խոստովան առաջի Սուրբ և մարդկան, ոչ եւս իշխել պատուհասէ ի վերայ յիշեալ տանն և նորին եկամտին իբրև տէր, այլ միայն զորան կենդանի Թասուկի եւ զյիշեալ տանն և իւր եկա-մուտն ի ներքոյ կառավարութեանս արձանեալ իբրև ի կայմանէ նոցա գործակալ, հաւատարիմ բար՝ զամենայն եկամուտն ժողովեսցէ, հարկաւոր ծախսերն ծախեսցէ, և Թասցեալ եկամտին եթէ յիշեալ տանն մերն կամ Հիմա. բարեպաշտ կամ յանձն պէտսն ասէ՝ գուցէ զուգ ած" գալթ և զիմ պատահեսցի ի փոխանս, զոյնոսկ եւս զնե-ցից դարձեալ ի ժառանգութիւն յիշեալ դպրա-տանցն. Իսկ որպէս յիշեալ տան եկամուտն նոյն-պէս և նոր տասցեալ զեկամուտն առաջնոյն ի Նախախնամութեան բարեկարգութեանց կառավարեցա-ձեռն. Նախանայեա և յետ իմ մահուանն ի յիշ-եալ կառավարչաց տար կարգեալ օրինեն յանձ-նելով զանձի իմ, զյիշեալ տանն և զնորին եկա-մուտն ամենայն՝ եւս եթէ նոր տասցեալ տանն ի այն իմին ինչ ըստ այնմիկ, և զնորին ամենայն եկամուտն զամենայն սրբելով և յանձնայանձ-նելով յիմ բարեգործն անդադրում և անիշխանու-թեանց. Օտարութեան պահեսցի ի ներքոյ կառա-վարութեան խոսք ի րեն աէր, և զայսմ ամ-բարեցի ի Նախախնամութեան. Իսկ ի հաստատու-թիւն այս տուրք և առաւելութեան և փոխանորդու-թեան իմ, մին գավզմեր ամէն ընէ յանդ յիշ ա-ռի ի յիշեալ կառավարչաց օրհնի տէր Սանփիւն-նոս տէր Յովսէփ Թէնէն, ըստ ծխի տանս փողո-ցաց. Ինչ այս և փոխ բառնալով զարդարեալ փախանձանս ուխտաւն հազար ոսկի որոյ գա-նակ բարի ասպը պարտական կարեցի զնեանն. կայքն, օրհնեն, կառավարողն, ժառանգն և անուանեալն, յիշեալ կառավարչացն և կամ նոցա օրհնի յիշեալ տէր Սանփիւնոսն. և ապագայ նոցին տեղակալ յիշեալ կառավարչաց օրհնեալ այսու պարտիմս. Այսպէս եթէ փոխ յիշեալ փոխանորդութեանս առնցից, կամ փոխարինեցից

[illegible]

ՕՐՈՒԱՑՍ ԼՈՒՐ

Զմիւռնիա · 24 յունվարի ·

[illegible]

[illegible]

Զմիւռնիա ՚ի 17 յունվարի 1847 ·

[illegible]

Կոստանդնուպօլսէն հետեւեալ ուսումնասիրական յօդուածը կը հաղորդեն մեզ, զոր կը հրատարակեմք 'ի տեղեկութիւն հասարակութեան, առանց փոփոխութեան մը ընելու ։

"Ի 13 յունիսի եղև ժամանակ քննութեան աշակերտաց Պալաթիոյ ուսումնարանին, որ ընդ հովանեաւ անուան սուրբ Փրկչի. և այս քննութիւն էր առաջին նուագի և եղև այս օրինակ ։

Ի հինգերորդ ժամու առաւօտեան բոտ սաղկոյ՝ հնչեցան կոչնակք եկեղեցւոյ սուրբ Լուսաւորչին, որ 'ի Պալաթիա. ուր ժողովեցան բազմութիւնք արանց և կանանց ամենայն աշակերտաց վերյիշեալ վարժարանին ընդ դասատու վարժապետս իւրեանց ։ Յետ սակաւուց եկն և բարձր արժանապատիւ Յօհաննէս վարդապետն՝ քարոզիչ նորին եկեղեցւոյ, ընկերութեամբ այլ ականաւոր բազմանայից և երեւելի յարգելեաց. Ի բազմել իւրեանց վերոյ 'ի նշանակեալ տեղիս իւրեանց 'ի մէջ տաճարին, Երաժշտական աշակերտք դպրոցին սկսան վսեմ ներդաշնակութեամբ երգել բարբառոյն. ընդ որ ուրախ եղեն բոլոր հանդիսականք մեծաւ գոհունակութեամբ ։ Յետ այսորիկ մին 'ի յառաջադէմ աշակերտաց առաջին դասուն՝ անուանեալ Միհրան Յակոբեան սկսաւ ընթեռնուլ զհրաւէրական ատենաբանութիւն ։

"Ներոյն էր Հայաստան աշխարհ, զարմացիր մեծաւ հրճուանօք Տեառն Յաբեթական ազգին, ուրախ լերուք արարածոց ծնունդք, բերկրեսջիք ազգերն կորի ցնծութեամբ մինչև 'ի վախճան ազգ Լուսաւորչի. քանզի ոչ վերջացեալ իսկ է, և ոչ խափանեալ վերջանաց յառաջադիմութիւն նախնեաց հայկազնեան լեզուիս, և վարժութիւն գեղեցիկ դպրութեան նախնի սրբազան հարց մերոց 'ի մեծանուն ազգէս ։ Օի 'ի բազում պարտուց անտի Թողեալ են մեզ անմեկնելի յիշատակ յաւէրժական, զյոգնազան երկասիրութեանս նոցին զխառատ առեալ, և զերեւելի մատեանս իւրեանց իբրեւ գանձս. որք մին քան զմին առաւել հանդիսանան 'ի կատարեալ փիլիսոփայութեան. Արդ ոչ ապաքէն հաւաստիք ունիմք նորա շնորհի ցանկալի հետեւողութեան, ընդ հայեհանդէս երգ երգեսցուք Սաղմոսի. Փառաւորութիւն յեյս Համաստուածոյ գովի. և 'ի գլուխ դպրութեան քաջեմք և առ պրունս հզօրաց յամենայն. և 'ի հրապարակս համբաւաւորութեան բերէ"։ Նա ոչ 'ի ձեռնարկել փոյթ յանձն կալաք 'ի հանդէս մի քննութեան, որով համարեցաք պարծանս ինչ գրել յանձին, այլ զերեւելի քաջ հեղինակս նախնի սրբազան հարց ունելով 'ի ձեռին, անկերպանելի պահեմք զանցանելի երկասիրութեան նոցին զբերանագին արդասիս սրբազան հայկաբանութեան. որ առաւել գերազոյն իմն է մայրենի լեզուի փառաւոր ազգի մերոյ. զի այսու բազմել յառաջադիմութիւն հրաւիրեմք հայկաբանասիրութեամբ զանխտացեալ կեանս մանկական հասակի մերոյ, 'ի կրթութիւն ձոխաբան լեզուին, և ո և 'ի զարգանալ բազմազան լեզուաց. Նորայն մի և մի միայն պարծեսցին յանձինս դասք Սաղիմեանց սահմանից 'ի սրբոյ գիւտին փիլիսոփայից, և մի բնաւ պարծեսցի յանձին անցից Հոռոմոց, և ոչ իսկ Աթենացիք. 'ի համաշխարհի իւրեանց տեսանելով գհաւատոյ դասս ազգին. այլ ընդ նախնի սրբազան հարց մերոց, յորոց սրբազան շառաւիղեալ եղին, Լուսաւորչին, հայկ հանճար Մովսէս խորենացին և Գրիգոր նարեկացի խնամատարին, և այլ բազումք, որք յայտնի են յիւրաքանչիւր բազմախօսական արդեանց. Օայսոսիկ ունիմք հեղինակ մեզ, որք գովելի են 'ի բազում ազգս և գովելի լեզուն իւրեանց իսկ յոգնազան վաստակօքն ։ Ուստի յուսամք կենդանի են հոգւով, և երեւելի կենդանի անմխիթար փշատակաց իւրեանց ողջոյն յազգս ։

Արդարև ո՜վ հանդիսականք մեր, յորժամ տեսանիցէք զկարգս մանկութեան հայկական դպրոցիս և զվրանս նորահրաշ համբակաց աշակերտաց վարժարանիս յանուն սուրբ Փրկչի կառուցելոյ, ներողամիտ լերուք արասջիք. զի 'ի սուղ ժամանակի Չգնութեամբ և փառաւոր մեծաւ հանճարոյ կեցցէ սոյա առաջի աչաց ձեր զերեւելիս աշխատութեանց մերոց առաջակայ քննութեամբս հայկաբանութեան, գաղղիարէնի, և երաժշտական երգոց ։

Աշխատասիրեաց սորա մանկունք 'ի յառաջադիմութիւն վասն հայկական խնամոց ամենապատիւ բարձր սրբազան ազգասէր Պատրիարքի Տեառն Մատթէոսի առաջնորդութեամբ Աբրահամ վարդապետի և պերճապատիւ ազգասէր Ամիրայից, որոց յորդորեալ և անխոնջ աշխատանօք բոլոր դպրոցք մայրաքաղաքիս յառաջացեալ զարգանան. Նա մեք իսկ 'ի նոյն ազգասէր քանից յորդորեալ սկսեալ կարգաւ այս ժամանակ քննութեան՝ արժանացեալ խնամօք և հայրենասիրական ջանիւք վերատեսչի (նորին) վարժարանիս յարգամեծար Յօհաննէս աղայի Մաղաքեանց, որոյ ուսումնասիրական և ազգասիրական եռանդն յայտնի է ամենեցուն ։

Արդ՝ աղաչեմք զամենեսեան զձեզ ներել սխալանաց պատանեկութեան մերում 'ի հարցմանէ ամենայն 'ի ձէնջ. զի ոչ անցեալ երկու յամ Տեառն դեռաբոյս ասենք ինչ չբերեալ արդիւնս. քանզի չզգունակ աշխատասիրութեամբ և բազմահնչիւն ազգի ցնծութեամբ մեզ ոչ ժամանակ զարդիւնս յիմացան զառաջին պտուղ բերեալ. 'ի վերայ այսր ամենայնի զորդոցս և հարազատս 'ի յառաջադիմութեան և 'ի փառս մեծանուն ազգի մերոյ, և յօգուտ անձինս իւրաքանչիւրոց, և անդրէն առ ունելով զհոգեւոր արտեւանս յիշատակ քաջ մանկանց ազգիս. և 'ի յերկինս ընդ նորին արժանաւորեալ փառաւորեսցուք զՀայրն, և զՈրդի, և զծնունդ 'ի հօրէ որդին միածին՝ հանդերձ Սուրբ Հոգւովն կենդանարար առ որ հոգւովն ամենայն յաւիտեանս ամէն ։

"Օձնի ընթերցման այսր ատենաբանութեան՝ պատուելի վարժապետն գիտութեանց քննութեամբ կոչեաց զաշակերտս կարգաւ առաջի դասուց, և սկսաւ հարցափնութեան 'ի համաձայնութիւնս քերականութեան, և այլ զանազան խնդիրս կանոնաց, թարգմանութեանց և այլոց ։ Յայսմ միջոցի մին յառաջադէմ աշակերտաց, ընթեռնլով պարոն Կոստանդ՝ Պոլսեցի Կամայեան ընթերցաւ 'ի լուր ամենեցուն զվարդարան 'ի նմանէ յօրինեալ գերգս զայս ։

Ո՜վ քաջ իշխանք հայոց ազգի,
պատուամեծարք և գովելի,
որք բազմեալ էք յայսմ տեղի,
ժողովարան մերոյս Փրկչի.

Մանուանդ զու Հայր սրբազան,
գլուխ և անսասան մեր պատուական,
Վեհ Մատթէոս բոլոր հայկեան
հովիւ բարի քաջ անյաղթ.

Վերատեսուչք մեր պարծանս,
ազգասէր Տեարք և բարերարս,
Որոցէս զայդ լոյս արեգական,
լուսաւորէ զօրս մարդկան,
այնպէս և դուք ուսուցանէք
մեզ գիտութեան զլոյս ծագէք.
Նա ոչ կարեմք թէպէտ մատամբս,
պատմել ըզձեր աշխատութիւնս.
Օի աշխատիք և ոչ հանէք,
'ի վերայ մեր գութս շարժէք.
և այժմ եկեալ կամիք քննել,
զմեր գիտութեան բովանդակ գիտել,
Օի ոչ կարէ իւրք ձեր լինել,
առանց բարեկամ եթէ քննել,
ձեզ մխիթար պարտ լինել,
որով ազգիս սերտ մեզ պարծել։

"Յետ այսորիկ հարցափնեցան աշակերտք քերականական վարդապետութիւնն 'ի բարբառի ընթերցմանս, 'ի թուաբանական կանոնս, 'ի հայկական ընթերցմանս, յերաժշտական երգս։ Յառաջադէմ աշակերտք, 'ի նշան գոհանակութեան վարժապետեան յայնմ պատկանել հանդիսի զանձնեայ պսակօք 'ի գլուխս իւրեանց տալով տեմական գոհունակութեանց և մխիթարել. և այլ զանազան գրեանք ընծայ հեղինակաց.

Թիւ աշակերտաց վարժարանիս հասանէ ցն. որոց առհասարակ են հինգ վարժապետք վասն զանազան դասատուութեանց։ Վերակացութեան դպրոցին յերկուց ամաց անտի յանձնեալ է խնամ յարգամեծար Յօհաննէս աղայի Մաղաքեանց, որ ազգասիրական ջանիւ հսկէ և խնամ տանի բարեկարգ յառաջադիմութեան նորին։

Ի վախճան հարցափնութեանս արժանապատիւ քարոզիչ սուրբ եկեղեցւոյս Շնորհալի Յօհաննէս վարդապետն աղօթս ատենաբանութեամբ օրհնեաց պէտնակալ ծաղրեացն բազմանայեան ամենայն հայոց զամենապատիւ Պատրիարքն Կոստանդնուպօլսոյ, զազգասէր մեծապատիւ Ամիրայս, և զայլոց վերատեսուչ զարգացման, շնորհակալ լինելով զազգասիրական աջակցութեանց նորին"։

Կոստանդնուպօլսէն կը գրեն թէ յունիսի 11 ին գիշերը սաստիկ հրկիզութիւն մը պատահեցաւ 'ի Պէյօղլու Պալաթիա Սէրայի դպրոցին գիրաց 40–50 տուն, թէ աթոռն, և ուրիշ շինութիւնք հրոյ ճարակ եղեր են. այս հրկիզութեան բոլոր վնասը 8 միլիոն զուռուշի կրնայ հասնիլ կըսեն։

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Համառօտ Աշխարհագրութիւն անգղիարէն և հայերէն

Այս պատուական գործը, որ մեր օրերու հրատարակեցաւ Օմիրնացոց խնամ գիւղին կերպիւ և աշխարհագրական լեզուաւ բացայայտէ անգղիարէն լեզուին կանոնները և զանազան գիտութիւնները, զորս պէտ տեղեկութիւններ առաջով մանկանց բոլոր վրայէք հասնելու արժանաւորներով։ Այլև կարճառօտ անգղիարէն խօսակցութիւններ ալ կան մէջը, որոնց առջին հայերէն թարգմանութիւնն ալ դրուած է։

Անգղիարէնի հետեւող հայոց զի մեծագոյն հանդէպ խիստ օգտակար կրնայ ըլլալ այս նորատիպ քերականութիւնը, որուն գինը 14 զուռուշ է։

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ԱՐՇԱԼՈՅՍ ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ